

Juan Okamika Aboitiz
Gernika-Lumo, Bizkaia (1917-2009)

Aurkibidea

Biografia

1917an [Ispaster](#)ren jaio zen, baina [Txaporta](#)n bizi izan zen. Ispasterren ibili zen eskolan. Bere emaztearekin batera egin zitzaion elkarrizketa, [Juanita Irigoras](#)ekin.

Zintak

GER-022

- **Proiektua:** Lumoko historia
- **Elkarrizketatzailea(k):** Zarrabeitia, Alberto
- **Data:** 1994-01-01
- **Iraupena:** 38 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Txitxi-burruntzi eguna; bizimoduaren aldaketa

- **Erref:** GER-022/011
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:12:52. **Bukatu:** 00:14:28
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Inauteriak. Garizuman sartu aurreko domekan Txitxi-burruntzi eguna ospatzen zen. Garizuman ezin izaten zen eta egun horretan txerrikia jaten zen: txorizoak eta urdaia burruntzian erreta. Lehen ez zegoen asko eta gutxirekin ere gustura. Gauzak nola aldatu diren. Juan Ispastertik oinez etortzen zen Lumora, izebaren etxera, gonbidatu gisa. Ze jateko egoten zen.

2. Juanen aitaren dotea eta arreo

- **Erref:** GER-022/014
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:16:33. **Bukatu:** 00:17:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Juanen aitak 22.000 errealeko dotea eta zazpi gurdiko arreo ekarri ei zuen Ispastertik. Zazpi gurdiak ilaran, irrintzika. Garai bateko ezkontzak askotan komenentziaz hitzartutakoak izaten ziren.

3. Abadeari ordaintzeko ohituren inguruko azalpenak

- **Erref:** GER-022/019
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:20:22. **Bukatu:** 00:21:17
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Elizako hilerrien inguruko azalpenak. Juana Kortezubiko elizara joaten zen amamarekin. Trapuaren gainean txakur handia eta azpian zentimoa. Abadea etortzen zenean erresponstua botatzen, txakur handia ematen zitzaion. Gero, berriz etortzen zen abadea eta eliza aurrean musu ematen zioten denek haren estolari. Orduan, zentimoa botatzen zuten otarretxo batean.

4. Abadea etxerik etxe elikagaiak batzen

- **Erref:** GER-022/021
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:21:54. **Bukatu:** 00:22:39

- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Abadea eta sakristaua "zelemina" (lakaria) batzen ibiltzen ziren etxerik etxe; artoa eta garia batzen zituzten. Zaratamon, urtero, abadeak bedeinkazioa egiten zuenean, etxe bakoitzetik oilo parean eraman behar izaten zioten abadeari.

5. Umea jaio eta 40 egunera elizan sartzera

- **Erref:** GER-022/024
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:26:40. **Bukatu:** 00:27:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:

Umea jaio eta 40 egun pasatutakoan, ama umearekin elizan sartzera joan behar izaten zen. Kandela eraman eta elizan lagatzen zen. Ordutik aurrera joan omen zitekeen andrea beharrera. Ohitura hori betetzea ia ezinezkoa izango zela diote, etxean behar asko egoten zen eta.

6. Erbia harrapatzerako joateko meza utzi zuen abadearen ipuina

- **Erref:** GER-022/028
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:31:04. **Bukatu:** 00:32:13
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Juanaren aita Mendatakoa zen eta umetan hara joaten ziren, gonbidatuta. Amamak kontatzen zuen ipuina: ehizarako zaletasuna zuen abade batek behin meza utzi ei zuen erbia harrapatzerako joateko. Zer gertatu zitzaion.

7. Ispasterrera eskolara; erlijioaren inguruko gogoetak

- **Erref:** GER-022/033
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:34:50. **Bukatu:** 00:36:48
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Juan Ispasterrera joaten zen eskolara, bost kilometro oinez eginda. Palentziako irakasle bat izan zuen eta zigortu egiten zituen euskaraz eginez gero. Herrian hiru abade egon ziren, eta ez ei zuten kolperik jotzen. Ondo bizi ei ziren. Erljioa gauza ona dela, baina neurrian, dio Juanek. Neurritz kanpo diktadura bihurtzen da.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-11-14

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com